

Državni izpitni center

P 0 8 2 A 1 0 1 1 3

JESENSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Ponedeljek, 25. avgust 2008

POKLICNA MATURA

Popravljená moderirana različica

IZPITNA POLA 1

Nal.	Rešitve	Točkovanje	Točke
1.	č	1	1
2.	24. 5./maja 2007 / v Društvu slovenskih pisateljev / poročilo Upoštevamo tudi: v društvu (slovenskih) pisateljev Zapisi morajo biti v pravilni slovnični obliki.	3 pravilni odg. = 2 2 pravilna odg. = 1	2
3.	c	1	1
4.	Po smislu, npr.: Drago Jančar: pisec uvoda (v knjigo) / je napisal uvod / Napisal je uvod (v knjigo). Boris Pahor: avtor (knjige)/pisec/pisatelj / je napisal knjigo / Napisal je knjigo. Niko Grafenauer: urednik (založbe/Nove revije) / Urednik založbe, ki je izdala knjigo. Upoštevamo vsebinsko pravilnost odgovorov.	1 1 1	3
5.	1. b 2. c 3. a Če je pri posameznem odgovoru več zapisov, se ta odgovor ne upošteva kot pravilen.	3 pravilni odg. = 2 2 pravilna odg. = 1	2
6.	eseji, intervjuji, pričevanjski spisi, članki	1 (za dve poimenovanji)	1
7.	Po smislu, npr.: Trg Oberdan: usoda Slovencev v 20. st. (na primeru tržaškega trga) / Govori o usodi Slovencev v 20. st. Nekropola: koncentracijsko taborišče na francoskih tleh / Govori o koncentracijskem taborišču v Franciji. Nenatančnih odgovorov ne upoštevamo, npr.: usoda Slovencev, Slovenci v 20. stoletju; koncentracijska taborišča, o koncentracijskih taboriščih na francoskih tleh; taborišče, koncentracijsko taborišče.	1 1	2
8.	NE NE DA DA NE NE	6 pravilnih odg. = 3 5 ali 4 pravilni odg. = 2 3 ali 2 pravilna odg. = 1	3
9.	neumetnostno enogovorno javno zapisano	4 pravilni odg. = 2 3 ali 2 pravilna odg. = 1	2
10.	pripovedovanje	1	1
11.	Neuničljivi slovenski tržaški pisatelj, skoraj 94-letni Boris Pahor, je včeraj v Društvu slovenskih pisateljev predstavljal svojo novo knjigo z naslovom Trst in slovenski čas.	1	1
12.	ne razodeva, objektivno	1 (vse ali nič)	1
13.	A 4 B slogovno zaznamovana publ. C (je) srednjega spola/srednji spol	1 1 1 1	4

14.	Po smislu, npr.: Glavno vodilo knjige je, da je treba vztrajati in biti to, kar si. / Bistvo ... / Glavna tema ... / Vodilna tema ... Zagotovo ima največ zaslug za priznanje roman Nekropola. / ... je največji delež k priznanju ... / ... glavni del ... / ...največji del ... / ... večino deleža ... / / ... največ ... / ... večino ...	1 = ustrezna pretvorba 1 = jezikovna pravilnost 1 = ustrezna pretvorba 1 = jezikovna pravilnost	4
15.	tržaškim pisateljem Borisom Pahorjem, Nikom Grafenauerjem, Dragom Jančarjem, Vladom Žabotom, francoskem predsedniku Jacquesu Chiracu Upoštevamo samo take zapise.	5 pravih odg. = 3 4 ali 3 pravih odg. = 2 2 ali 1 pravih odg. = 1	3
16.	sopomenki/sopomensko protipomenki/protipomensko nadpomenka-podpomenka/nadpomensko-podpomensko	3 pravih odg. = 2 2, 1 pravih odg. = 1	2
17.	štiriindevetdesetletni tisoč devetsto sedeminosemdeset dvajsetem/dvajseto Upoštevamo tudi zapis z veliko začetnico.	3 pravih odg. = 2 2, 1 pravih odg. = 1	2
18.	A za me jec Po smislu, npr.: zamejstvo/zamejski/zamejka/ obmejen/čezmejen/brezmejen/meja B a	1 1 1	3
19.	časovni Ob razmišljanju o slovenskih zadevah se Pahor sprašuje tudi o usodi drugih manjših narodov in jezikov. / Pahor se ob razmišljanju o slovenskih zadevah sprašuje tudi o usodi drugih manjših narodov in jezikov. / Med razmišljanjem o slovenskih zadevah se Pahor sprašuje tudi o usodi drugih manjših narodov in jezikov. Upoštevamo tudi: V/Pri svojem razmišljanju o slovenskih zadevah se Pahor sprašuje tudi o usodi drugih manjših narodov in jezikov.	1 1 = ustrezna pretvorba 1 = jezikovna pravilnost	3
20.	Boris Pahor se je najprej zahvalil založbi. ~~~~~ Če so stavčni členi tudi poimenovani, upoštevamo pravilnost podčrtave.	4 pravih podčrtave = 2 3, 2 pravih podčrtavi = 1	2
21.	Po smislu, npr.: ... je bilo treba vse objavljene intervjuje pretipkati. / / ... so morali vse objavljene intervjuje pretipkati. / / ... je bilo treba vse pretipkati. ... je založba v pripravo knjige vložila veliko energije. / ... se je založba zelo potrudila, da je izdala knjigo.	1 = ustrezno pojasnilo 1 = ustrezen sklep 1 = jezikovna pravilnost obeh povedi	3
22.	(s) Trstom/Trst Pahor	1 1	2

23.	<p>Uradno vabilo Ustreznost besedilni vrsti (4) – ime in priimek ter naslov sporočevalca in naslov naslovnika; kraj in datum pisanja</p> <p>– poimenovanje besedilne vrste in nagovor – (vljudnostni zaključek in) pozdrav ter podpis z navedbo vloge sporočevalca (vloga je lahko poimenovana tudi v naslovu sporočevalca ali v vsebinskem delu, npr.: v imenu članov literarnega krožka ...)</p> <p>Vsebina (4) – izrek vabila na prireditve – poimenovanje prireditve (Živi pesniki) in gosta – natančna navedba okoliščin sporočanja (kraj, čas – datum in ura) – predstavitev dogodka, npr.: <ul style="list-style-type: none"> • kdo pripravlja dogodek • pobuda za srečanje • program prireditve • delo in ustvarjanje N. Grafenauerja • predstavitev pesnikovega nastopa (morebitna tematika, kdo bo predstavil pesnika, kdo bo bral pesmi, morebitni drugi nastopajoči ipd.) </p> <p>Jezikovna pravilnost in slogovna ustreznost (4) – jezikovna pravilnost – slogovna ustreznost, na primer: <ul style="list-style-type: none"> • vikanje oz. nagovarjanje naslovnika v 2. os. množ. (primer neustreznosti: ... <i>Vabim ravnateljja Srednje gostinske šole Janeza Novaka ...</i>) • brez ponavljanja besed/besednih zvez • natančnost (nenatančno: Niko Grafenaver) • upoštevanje družbenih vlog naslovnika in sporočevalca (primer neustreznosti: <i>Prosim Vas, da mi sporočite svojo prisotnost na tel. št. 040 512 235. / ... Vas vljudno vabim, da se zglasite v knjižnici naše šole</i>) </p>	<p>2 = pravilna, popolna in smiselna navedba sporočevalca, naslovnika, kraja in datuma</p> <p>1= do dve manjši nepravilnosti ob smiselni navedbi sporočevalca, naslovnika, kraja in datuma (npr. datum je napisan pred krajem/naveden je samo datum/kraj in datum sta napisana vzporedno z naslovom naslovnika/pri naslovu naslovnika manjka ime osebe) ali odsotnost ene izmed prvih, če sta obe drugi popolnoma pravilni (npr. manjkata kraj in datum)</p> <p>Če sta zamenjana naslova sporočevalca in naslovnika, dobi kandidat za ta del 0 točk.</p> <p>1 (za obe prvini) 1 (za obe prvini)</p> <p>1 1 1</p> <p>1 za vsaj dva vsebinska podatka</p> <p>2 (3 napake = – 1 točka do 0) 2 (Za vsako vrsto slogovne neustreznosti odštejemo 1 točko, do nič točk)</p>	12
<p>Če je kandidat pisal javno vabilo, za ustreznost besedilni vrsti ne dobi točk. Vsebina ter jezikovna pravilnost in slogovna ustreznost se vrednotijo po točkovniku.</p>			

PRIMERA URADNIH VABIL:

Janja Jaklič
Prešernova c. 3
8000 Novo mesto

Novo mesto, 1. 2. 2008

Jelka Novak
Srednja gostinska šola
Cankarjeva ulica 1
8000 Novo mesto

VABILO

Spoštovana gospa ravnateljica!

Vabimo vas, da se nam v torek, 20. 11. 2008, pridružite v šolski knjižnici, kjer bo v okviru prireditve Živi pesniki ob 14. uri nastopil znani slovenski pesnik in urednik založbe Nova revija Niko Grafenauer. Govoril bo o svojem življenju in delu ter predstavil glavne novosti iz založbe. Prireditev pripravljamo dijaki 4. a-razreda pod mentorstvom profesorice slovenščine Maje Hočevar.

Vabimo Vas, da se udeležite srečanja in kot ravnateljica šole izrečete pozdravne besede gospodu Niku Grafenauerju.

Veselimo se srečanja z Vami in Vas lepo pozdravljamo.

Janja Jaklič,
dijakinja 4. a SGŠ

Janez Jaklič
4. a
Srednja gostinska šola
Novo mesto

Novo mesto, 15. 3. 2008

Ravnatelj Miran Novak
Srednja gostinska šola
Novo mesto

VABILO

Spoštovani gospod ravnatelj,

vabimo Vas na srečanje z Nikom Grafenauerjem, ki bo v sklopu prireditve Živi pesniki nastopil v četrtek, 25. 3. 2008, drugo in tretjo šolsko uro v knjižnici. Predstavil nam bo svoje delo in svoj odnos do umetnosti ter ustvarjanja. Slišali bomo tudi nekaj njegovih pesmi, ki jih bodo interpretirali dijaki 4. a-razreda.

Vljudno Vas vabimo, da se nam pridružite in z nami preživite dve prijetni urici.

Lep pozdrav

Janez Jaklič,
dijak 4. a SGŠ

IZPITNA POLA 2

VODENA INTERPRETACIJA

Tone Partljič, Otroci razumejo nekatere stvari šele, ko odrastejo. Pa še res je (odlomek)

SPET SKUPAJ

Primeri v moderiranem točkovniku so ilustrativni – v kandidatovi interpretaciji ocenimo kot ustrezne vse zapise, ki navedenim primerom ustrezajo po taksonomski stopnji zahtevnosti.

Opredelitev odlomka glede na književno zvrst (Znanje in razumevanje) 2 T

0 T – Ni opredelitve. / Opredelitev je napačna.

Primer: Odlomek je lirična zvrst, saj pisatelj opisuje čustva.

1 T – Zvrst je poimenovana.

Primer: Odlomek je iz pripovednega besedila. / Besedilo je pripovedno/pripoveduje.

2 T – Zvrst je poimenovana, navedena je tudi značilnost zvrsti v odlomku.

Primer: Besedilo je pripovedno, saj govori o dogodkih, vsebuje pa tudi dramski element, pogovor med osebami.

Povzetek odlomka (Znanje in razumevanje) 4 T

0 T – Ni povzetka, ni obnove.

1 T – Obnova odlomka z vsebinskimi napakami.

2 T – Obnova odlomka brez vsebinskih napak. / Povzetek odlomka z vsebinskimi napakami/z vsebinsko napako.

Primer: Oče se po dolgem času vrne k družini. Ponovno srečanje z njim je tudi žalostno, saj ata in mama jočeta.

3 T – Namesto povzetka odlomka je naveden samo posamezen motiv odlomka.

Primer: V odlomku vidimo, kako otroci reagirajo na očetovo vrnitev. Dolgo ga niso videli in so malo zmedeni.

4 T – Povzetek odlomka. Brez vsebinskih napak.

Primer: Otroke sta med pogovorom presenetila tujca. V enem od njiju je sestra prepoznala očeta. Peljali so ga do matere, ki je takrat delala polju, in bili začudene priče njunega srečanja. (Povzetek odlomka ocenimo s štirimi točkami tudi v interpretaciji, ki vsebuje še obnovo odlomka brez vsebinskih napak.)

Očetovo vedenje (Razčlemba in razlaga) 2 T

0 T – Vedenje ni razloženo. / Razlaga je napačna, ne ustreza odlomku.

Primer: Oče ima slabo vest, ker je zanemarjal otroke.

1 T – Razlaga je skopa, površna, nejasna. / Parafraziran je del odlomka.

Primer: Oče je zelo čustven, vede se, kot da ni odrasel, ker je srečanja s svojo družino zelo vesel. / Ko je ata slišal mamo, se je zagnal po hribu. Bil je kot kak deček.

2 T – Razlaga je jasna, natančna.

Primer: V očetovem vedenju so zelo vidna njegova čustva. Ko se sreča z otroki, joče od sreče, ker jih je imel zelo rad in jih je pogrešal. Tudi svojo ženo je močno ljubil, zato je po dolgem času odsotnosti stekel k njej kot kak mladenič in se ob njej od veselja razjokal.

Materino vedenje (Razčlemba in razlaga)**2 T**

0 T – Vedenje ni razloženo. / Razlaga je napačna, ne ustreza odlomku.

Primer: Mati je bila zaradi otrok tako prijazna z možem.

1 T – Razlaga je skopa, površna, nejasna. / Parafraziran je del odlomka.

Primer: Mati se je o očetovi vrnitvi z otroki že prej pogovarjala, a se je ob srečanju z njim kljub temu čudno vedla. / Mama se je zravnila kot pika na njivi, potem pa se je oglasil divji krik:

»Franček, končno si doma!«

2 T – Razlaga je jasna, natančna.

Primer: Mati se vede podobno kot oče. Ko prepozna možev glas, od veselja divje zakriči. Tudi ona steče proti njemu in je ob srečanju z njim zelo ganjena, ker ga je pogrešala tako, kot je on pogrešal njo. Tega je pred otroki ni bilo sram pokazati.

Občutki otrok (Razčlemba in razlaga)**2 T**

0 T – Občutki niso razloženi. / Razlaga je napačna, ne ustreza odlomku.

Primer: Otroci so se očeta bali, ker jih je zapustil.

1 T – Razlaga je skopa, površna, nejasna. / Parafraziran je del odlomka.

Primer: Otroci so bili ob očetovi vrnitvi zmedeni, saj se ga je spominjala le sestra. / Otroci so tekli za njim in jim je bilo smešno. Mislili so, da se ni treba jokati, ker so prej verjeli, da se bodo samo smejali, ko bo oče doma.

2 T – Razlaga je jasna, natančna.

Primer: Otroci dolgo niso videli očeta, zato se ga, razen sestre, niso več spominjali. Ni jim bilo jasno, zakaj jih je poljubljal in pri tem jokal. Pripovedovalec in njegov brat sta se ga celo bala, saj sta ga doživljala kot tujca. Vsem otrokom je bilo obnašanje staršev smešno, ker so se jih spominjali kot zadržanih oseb. Obnašanje so jima malo zamerili, ker še niso vedeli, da lahko človek joče tudi od sreče.

Citirana poved iz odlomka (Predstavitev dejstev in stališč)**2 T**

0 T – Poved ni citirana. / Citirana poved ne ustreza navodilu.

Primer: »Otroci smo bili doma, sedeli smo na pragu in se otroško resno pomenkovali.«

1 T – Citat ni natančno v skladu z razlago, a je še smiselno povezan z njo. / Namesto citirane povedi je opisan primer.

Primer: »Mi seveda nismo vedeli, zakaj joče, saj se je vendar vrnil.«

2 T – Citirana je ustrezna poved.

Primer: »Bili smo presenečeni in skoraj malo užaljeni, saj smo mislili, da se bomo zdaj samo smejali, ko bo ata doma.«

Povzetek ugotovitev (Sinteza in vrednotenje)**2 T**

0 T – Povzetka ni. / Povzetek se ne nanaša na prejšnje razlage, ampak npr. na zunanje dogajanje v odlomku (ponovljen je začetni povzetek).

2 T – Povzetek se nanaša na prejšnje razlage.

Primer: Vrnitev dolgo odsotnega očeta je pokazala, da sta bila ata in mama popolnoma srečna, otroci pa zmedeni. »Novo« zvezo staršev so težko razumeli, ker so bili navajeni živeti samo z materjo.

(0 točk ali 2 točki, vmesnih točk ni.)

Mnenje o družini (Sinteza in vrednotenje)**2 T**

- 0 T – Mnenje ni izraženo. / Izraženo je kot skopa trditev. / Mnenje ni v skladu z odlomkom.
Primer: Družina bo po dolgi ločitvi težko normalno živela. / Življenje družine je težko.
- 1 T – Mnenje je nejasno, izraženo z ohlapno, šibko razlago.
Primer: Družina bo lahko še zelo srečna, ker se imajo starši radi, otroci pa ne morejo biti drugačni. Vsi namreč vemo, da so zgledi zelo pomembni, predvsem v družini.
- 2 T – Mnenje je jasno, vsebuje ustrezno razlago.
Primer: Mislim, da je lahko družina, prikazana v tem odlomku, zgled medsebojne povezanosti, ki je ne more nič ogroziti. Dolgotrajna očetova odsotnost je po mojem mnenju le utrdila ljubezen, ki so jo čutili drug do drugega. Občudujem zlasti mater, ki je dolgo sama skrbela za otroke, nato pa se je popolnoma prepustila veselju ob snidenju z možem.

Presoja vpliva dolge ločenosti na odnose med partnerjema (Sinteza in vrednotenje)**2 T**

- 0 T – Ni presoje. / Presoja je izražena kot skopa trditev/ne ustreza navodilu.
Primer: Dolga ločenost lahko razbije ali utrdi partnerstvo.
- 1 T – Presoja je nejasna, izražena z ohlapno, šibko razlago/nakazana v primeru iz življenja.
Primer: Poznam zakonce, ki so dolgo ločeni, ker dela vsak v svojem kraju. Eni ohranijo svoj zakon, drugi ga ne. Mislim, da ima ljubezen pri tem veliko vlogo, ni pa nujno, da je tako. Kdo bi vedel?
- 2 T – Presoja je jasna, vsebuje ustrezno razlago.
Primer: Po mojem mnenju dolga ločenost partnerjev pokaže, koliko si v resnici pomenita. Če je med njima ljubezen, njuna zveza ni ogrožena, če pa je bil njun odnos že v času skupnega življenja mlačen, obstaja velika verjetnost, da bo razpadla. Mislim, da so v tem primeru največje žrtve otroci.

Utemeljitev presoje s primerom iz življenja (Predstavitev dejstev in stališč)**2 T**

- 0 T – Naveden ni noben primer. / Naveden je primer, ki ne utemeljuje presoje.
Primer: Nekateri so ločeni, drugi ne. V tem ni bistvene razlike.
- 1 T – Primer je samo imenovan/nakazan.
Primer: Ločenost partnerjev sem videl v svojem okolju. Kljub temu sta se imela rada in se imata še zdaj. Vesta, zakaj ne moreta biti vedno skupaj.
- 2 T – Primer je na kratko opisan.
 (Ocena, ki je v tem točkovniku ovrednotena z dvema točkama, je utemeljena s kratko pripovedjo o družini iz sorodstva; na podoben način, kot je prikazan v odlomku, jo je povezala dolga odsotnost moža/očeta, zaposlenega v tujini.)

Členitev besedila (Predstavitev dejstev in stališč)**2 T**

- 0 T – Besedilo ni logično členjeno, ni koherentno.
- 1 T – Besedilo je logično členjeno, ni koherentno. Besedilo je koherentno, ni logično členjeno.
- 2 T – Besedilo je logično členjeno in koherentno.

Jezikovna pravilnost, slogovna ustreznost

Slovnična pravilnost	2 T
Pravopisna pravilnost	2 T
Slogovna ustreznost	2 T

Za vse velja:

0 T – Veliko raznovrstnih napak, ki se ponavljajo.

1 T – Več raznovrstnih napak, ki se v glavnem ne ponavljajo.

2 T – Le nekatere vrste napak, ki se praviloma ne ponavljajo.

DODATNA NAVODILA:

- Če kandidat piše obe interpretaciji, ocenimo prvo.
- Če piše interpretacijo na konceptni list, pri vrednotenju ne odbijemo točk.
- Če napiše manj kot 400 besed, mu od skupnega seštevka odštejemo eno točko; če napiše manj kot 200 besed, mu odštejemo dve točki.

SAMOSTOJNA INTERPRETACIJA

Milan Dekleva, Zgodba z zahodne strani (odlomek)

Primeri v moderiranem točkovniku so ilustrativni – v kandidatovi interpretaciji ocenimo kot ustrezne vse zapise, ki navedenim primerom ustrezajo po taksonomski stopnji zahtevnosti.

Opredelitev odlomka (besedila) glede na književno zvrst (Znanje in razumevanje) 2 T

0 T – Ni opredelitve. / Opredelitev je napačna.

Primer: Odlomek/besedilo je iz novejše književnosti.

1 T – Zvrst je poimenovana.

Primer: Odlomek je iz pripovednega besedila. / Besedilo je pripovedno/pripoveduje.

2 T – Zvrst je poimenovana, navedena je tudi značilnost zvrsti v odlomku.

Primer: Besedilo, iz katerega je odlomek, je pripovedno. Pisatelj vključuje tudi dialog, ta pa je dramatska prvina.

Povzetek odlomka (Znanje in razumevanje) 4 T

0 T – Ni povzetka, ni obnove.

1 T – Obnova odlomka z vsebinskimi napakami.

2 T – Obnova odlomka brez vsebinskih napak. / Povzetek odlomka z vsebinskimi napakami/z vsebinsko napako.

Primer: Pisatelj pripoveduje o fantu, ki se začne zanimati za šport, da bi osvojil dekle. Ko jo sreča v športnem domu, se takoj zaljubi vanjo, zato se tudi čudno obnaša.

3 T – Namesto povzetka odlomka je naveden samo posamezen motiv odlomka.

Primer: V odlomku je prikazano, kako je fantu žal, da je lagal, a nima moči, da bi to povedal.

4 T – Povzetek odlomka. Brez vsebinskih napak.

Primer: Odlomek govori o Netu oziroma njegovem doživetju v Železničarskem domu. Tam spozna prijateljstvo sestro Mojco. Ta ga tako očara, da se ji hoče čim bolj prikupiti, pri tem pa ga zanese v laž.

(Povzetek odlomka ocenimo s štirimi točkami tudi v interpretaciji, ki vsebuje še obnovo odlomka brez vsebinskih napak.)

Prepoznavna – izbira problema/prvine (Razčlemba in razlaga) 3 T

0 T – Problem ni izbran. / Literarna prvina ni izbrana. / Samo splošno razmišljanje o pojavu ali problemu – brez povezave z odlomkom.

1 T – Izbran je problem, ki je v odlomku samo nakazan. / Izbrana je prvina, ki ni bistveno povezana z osrednjo prvino.

Primer: odnos do športa.

2 T – Izbran je problem, ki je smiselno povezan z osrednjim problemom. / Izbrana je prvina, ki je smiselno povezana z osrednjo prvino.

Primer: popravljanje napak.

3 T – Izbran je osrednji problem odlomka/in problem, ki je bistveno povezan z njim. / Izbrana je osrednja prvina odlomka/in prvina, ki je bistveno povezana z njo.

(Upoštevamo tudi poimenovanje v naslovu. Problem, izbran za ta vzorec samostojne interpretacije, je natisnjen krepko.)

*Primer: ravnanje v zadregi, ljubezen/privlačnost na prvi pogled, **laž za dober vtis.***

Razlaga izbranega problema/izbrane prvine (Razčlemba in razlaga)**3 T**

0 T – Ni razlage. / Razlaga je napačna.

Primer: Net se je zlagal, ker ga je bilo sram, da ne trenira kakega športa.

1 T – Razlaga je skopa, površna.

Primer: Fant se je zatekel k laži, da bi osvojil dekletu, a mu je bilo takoj žal.

2 T – Parafraziran je ustrezen del odlomka.

Primer: Netu je nekaj steklo skozi možgane, podobno kot tok, zato se je zlagal, da bi bil všeč dekletu. Potem je čutil, da gori od sramu, hotel je popraviti napako, a je bil kot tele in ni mogel govoriti. Zaradi svoje napake je bil besen nase.

3 T – Razlaga je ustrezna, jasna, natančna.

Primer: Netu je bilo dekletu zelo všeč, očaralo ga je s svojo lepoto. Ker je hotel nanjo narediti čim boljši vtis, se ji je zlagal, da trenira judo. Čeprav je želel popraviti napako in ji povedati resnico, tega ni naredil, ker so ga lastni občutki tako zmedli, da ni mogel niti govoriti.

Utemeljitev razlage z opisanim ali s citiranim primerom iz odlomka (Predstavitev dejstev in stališč)**2 T**

0 T – Primera ni.

1 T – Primer iz odlomka ni natančno v skladu z razlago, a je še smiselno povezan z njo.

Primer: »Net je zardel, skočil pokonci in jih pomagal pobirati.«

2 T – Primer iz odlomka je natančno v skladu z razlago.

Primer: »Čutil je, da mu vrat gori od sramu, počutil se je kot tele.« / »Hotel je popraviti svojo laž, ji reči, da je šele začel trenirati in da razmišlja, da bo postal član kluba ... a ni mogel odpreti ust.«

(Z dvema točkama ovrednotimo tudi vsak drug primer, ki natančno utemeljuje razlago.)

Povzetek ugotovitev (Sinteza in vrednotenje)**2 T**

0 T – Povzetka ni. / Povzetek se ne nanaša na prejšnje razlage, ampak npr. na zunanje dogajanje v odlomku (ponovljen je začetni povzetek).

2 T – Povzetek se nanaša na prejšnje razlage.

Primer: Netov primer nam kaže, da lahko človek v zmedu ravna zelo narobe, zlasti če hoče hitro narediti dober vtis na koga drugega ali ne obvlada svojih občutkov.

(0 točk ali 2 točki, vmesnih točk ni.)

Lastno mnenje o problemu/prvini v odlomku (Sinteza in vrednotenje)**2 T**

0 T – Mnenje ni izraženo. / Izraženo je kot skopa trditev.

Primer: Čudim se, da je ta fant sploh prišel v športno dvorano, če ga šport ni zanimal. Dekle bi si lahko poiskal kje drugje.

1 T – Mnenje je nejasno, izraženo z ohlapno, šibko razlago.

Primer: Net bi moral takoj po napaki povedati resnico. Lahko bi se pošalil o svojem spodrsrljaju in Mojci kar naravnost povedal, da mu je všeč. Mislim, da bi vse lepo sprejela.

2 T – Mnenje je jasno, vsebuje ustrezno razlago.

Primer: Mislim, da Net ni ravnal prav, ko je želel na Mojco narediti dober vtis tako, da se je zlagal. Tudi sam se je tega zavedal, saj je bil gotovo pošten fant. Tisti, ki so navajeni lagati, se namreč tega svojega početja prav nič ne sramujejo. Kljub njegovemu ravnanju pa ga ne morem obsojati, saj ne vem, kako bi ravnal jaz, če bi doživel kaj podobnega. Zato mu tudi ne privoščim slabih občutkov, ki jih je imel po storjeni napaki.

Lastno mnenje o problemu/prvini na splošno (Sinteza in vrednotenje) 2 T

0 T – Ni mnenja. / Mnenje je izraženo kot skopa trditev. / Ni povezano z odlomkom.

Primer: Pregovor pravi, da ima laž kratke noge, pa še res je.

1 T – Mnenje je nejasno, izraženo z ohlapno, šibko razlago/nakazano v primeru iz življenja.

Primer: Prav je, da se po vsaki laži pojavijo slabi občutki pri tistem, ki jo je izrekel. Po mojem mnenju je to zanj večja kazen kot obsojanje ljudi, saj lastnim občutkom ne moremo ubežati.

2 T – Mnenje je jasno, vsebuje ustrezno razlago.

Primer: Laži v nobenem primeru niso sprejemljive, a če jih že zagrešimo, jih je dobro čim prej priznati in povedati resnico. Mislim, da nam drugi v takem primeru lahko tudi hitro oprostijo, sploh zato, ker verjetno ni človeka, ki se ne bi kdaj vsaj malo zlagal. Drobna laž, ki jo človek izreče zato, da bi naredil na koga dober vtis, je sicer napaka (tudi pregovor pravi, da iz majhnega raste veliko), ne zdi pa se mi tako pomembna kot tista, s katero komu namerno škodujemo in mu lahko celo uničimo življenje.

Utemeljitev mnenja s primerom iz lastnih izkušenj ali iz kakega drugega književnega besedila (Predstavitev dejstev in stališč) 2 T

0 T – Naveden ni noben primer. / Naveden je primer, ki ne utemeljuje presoje.

Primer: Ljudje lažejo doma in v službi, mi včasih lažemo v šoli.

1 T – Primer je samo imenovan/nakazan.

Primer: Poznam človeka, ki nehote kar naprej laže. Ko sva se o tem pogovarjala, je dejal, da si ne more pomagati, če ima tako bujno domišljijo.

2 T – Primer je na kratko opisan.

(Mnenje, ki je v tem točkovniku ovrednoteno z dvema točkama, je utemeljeno s kratko pripovedjo o laži, ki je povzročila, da je sošolko zapustil fant.)

Členitev besedila (Predstavitev dejstev in stališč) 2 T

0 T – Besedilo ni logično členjeno, ni koherentno.

1 T – Besedilo je logično členjeno, ni koherentno. Besedilo je koherentno, ni logično členjeno.

2 T – Besedilo je logično členjeno in koherentno.

Jezikovna pravilnost in slogovna ustreznost

Slovnična pravilnost 2 T

Pravopisna pravilnost 2 T

Slogovna ustreznost 2 T

Za vse velja:

0 T – Veliko raznovrstnih napak, ki se ponavljajo.

1 T – Več raznovrstnih napak, ki se v glavnem ne ponavljajo.

2 T – Le nekatere vrste napak, ki se praviloma ne ponavljajo.

DODATNA NAVODILA:

- Če kandidat piše obe interpretaciji, ocenimo prvo.
- Če piše interpretacijo na konceptni list, pri vrednotenju ne odbijemo točk.
- Če napiše manj kot 400 besed, mu od skupnega seštevka odštejemo eno točko; če napiše manj kot 200 besed, mu odštejemo dve točki.
- Za izviren naslov samostojne interpretacije prištejemo skupnemu seštevku točk eno točko do največjega možnega števila (30).